EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.6.2019
COM(2019) 515 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Liettuan vuoden 2019 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Liettuan vuoden 2019 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Liettuan vuoden 2019 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Liettuan vuoden 2019 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2018 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2019 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 21 päivänä maaliskuuta 2019. Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2018 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Liettua ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta, jonka Eurooppa-neuvosto vahvisti 21 päivänä maaliskuuta 2019. Neuvosto hyväksyi 9 päivänä huhtikuuta 2019 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jäljempänä ’euroalueen suositus’.

(2) Koska Liettua kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Liettuan olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävistä suosituksista 2 ja 3 ilmenevä euroalueen suositus pannaan

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti. Investointitoimenpiteet auttavat edistämään euroalueen suosituksen 2 noudattamista investointien tukemisen osalta, ja koulutustoimenpiteet auttavat edistämään euroalueen suosituksen 3 noudattamista työmarkkinoiden toiminnan osalta.

(3) Liettuaa koskeva vuoden 2019 maaraportti[2] julkaistiin 27 päivänä helmikuuta 2019. Siinä arvioitiin Liettuan edistymistä neuvoston 13 päivänä heinäkuuta 2018 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.

(4) Liettua toimitti vuoden 2019 kansallisen uudistusohjelmansa 10 päivänä toukokuuta 2019 ja vuoden 2019 vakausohjelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2019. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, jäljempänä ’ERI-rahastot’, ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013[3] 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa tämän säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.[4]

(6) Liettuaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Vuoden 2019 vakausohjelmassaan hallitus odottaa julkisen talouden ylijäämän olevan 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2019 ja 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2020, minkä jälkeen sen odotetaan edelleen supistuvan 0,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2021. Uudelleenlasketun rakenteellisen rahoitusaseman[5] perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite (1 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen) ylitetään koko ohjelmakauden ajan. Liettuan annettiin lisäksi vuonna 2017 tilapäisesti poiketa tästä tavoitteesta rakenneuudistusten vuoksi. Tämä poikkeama on voimassa kolmen vuoden ajan. Vuoden 2019 vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan, joka vuonna 2018 oli 34,2 prosenttia suhteessa BKT:hen, odotetaan supistuvan 32,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava. Suunniteltuja ylijäämätavoitteita tukevia tarvittavia toimenpiteitä ei ole kuitenkaan riittävästi eritelty vuodesta 2020 eteenpäin. Komission kevään 2019 talousennusteessa rakenteellisen alijäämän ennakoidaan olevan 1 prosentti suhteessa BKT:hen vuonna 2019 ja 0,9 prosenttia vuonna 2020 eli julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen mukainen. Samaan aikaan menojen kehitystä olisi seurattava

---

2 SWD(2019) 1014 final.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

4 COM(2014) 494 final.

5 Komission yhteisesti sovittuja menetelmiä noudattaen uudelleen laskema suhdannekorjattu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja väliaikaisia toimenpiteitä.

tarkasti lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, erityisesti ottaen huomioon tulojen vakauteen tulevaisuudessa mahdollisesti kohdistuvat riskit. Kaiken kaikkiaan neuvosto arvioi Liettuan vuosina 2019 ja 2020 noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.

(7) Hallitus hyväksyi kesäkuussa 2018 joukon säädöksiä, joilla pannaan täytäntöön laaja kuusi rakenneuudistusta sisältävä paketti. Uudistusten kattamat alat ovat koulutus, terveydenhuolto, verotus, epävirallinen talous, eläkkeet ja innovointi.

(8) Liettua on jatkanut toimenpiteitä harmaan talouden torjumiseksi ja verosäännösten noudattamisen parantamiseksi. Vaikka näiden toimenpiteiden tulokset ovat rohkaisevia, verosäännösten noudattaminen on yleisesti ottaen edelleen vähäistä. Liettuan alv-vaje on yhä yksi EU:n suurimmista. Verosäännösten noudattamisen parantaminen lisäisi tuloja ja tekisi verojärjestelmästä oikeudenmukaisemman. Toimenpiteitä, joiden tavoitteena on veropohjan laajentaminen sellaisiin verotulonlähteisiin, jotka ovat vähemmän haitallisia kasvun kannalta, ei ole toteutettu. Ympäristö- ja kiinteistöverot jäävät edelleen Euroopan unionin keskiarvosta, eikä autoverotuksen tai yksityismatkustajien tienkäyttöveron osalta ole odotettavissa muutoksia.

(9) Julkiset eläkkeet on vuodesta 2018 alkaen sidottu automaattisesti palkkamenojen kasvuun. Tämän odotetaan supistavan julkisia eläkemenoja 6,9 prosentista suhteessa BKT:hen 5,2 prosenttiin vuosina 2016–2070. Työllisten määrän ennakoidun vähenemisen vuoksi oletetaan, että eläkkeiden riittävyys heikkenee, koska eläke-etuudet eivät pysy palkkojen nousun tahdissa. Eläke-etuussuhteen, jolla ilmaistaan keskimääräinen eläke suhteessa keskipalkkaan, odotetaan heikkenevän tasaisesti tasosta, joka on jo nyt unionin alhaisimpia. Nykyisessä lainsäädännössä todetaan, että kun etuussuhde heikkenee, hallituksen on ehdotettava korjaavia toimenpiteitä. Koska tällaisten tulevien toimenpiteiden tarkasta luonteesta ja ajoituksesta ei ole varmuutta, niitä ei oteta huomioon ikääntymisraportin ennusteissa. Ne muodostavat kuitenkin riskin julkisen talouden kestävyyden kannalta. Jos kokonaisetuussuhde pysyisi ennallaan vuoteen 2070 asti, eläkemenot kasvaisivat 7 prosenttiin suhteessa BKT:hen sen sijaan, että ne supistuisivat ennakoidusti 5,2 prosenttiin. Tämän vuoksi on epävarmaa, miten eläkelainsäädäntöä sovelletaan käytännössä ja mitkä sen seuraukset olisivat ajan mittaan julkisen talouden kestävyyden ja eläkkeiden riittävyyden kannalta.

(10) Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten huomattava osuus sekä suuret tuloerot ovat edelleen merkittävä haaste Liettualle ja heikentävät sen osallistavan talouskasvun näkymiä. Talouskasvun jatkumisesta huolimatta moniin yhteiskuntaryhmiin (kuten ikääntyneisiin, vammaisiin, lapsiin, yksinhuoltajiin ja työttömiin) kohdistuu Liettuassa erityisen suuri köyhyys- ja syrjäytymisriski. Vaikka sosiaalista turvaverkkoa on parannettu viime vuosina, Liettuan vero- ja etuusjärjestelmän korjaava kokonaisvaikutus ja sosiaaliturvamenot suhteessa BKT:hen ovat edelleen Euroopan unionin vähäisimpiä. Joitakin alustavia toimia on toteutettu korkeaan köyhyysasteeseen ja suuriin tuloeroihin puuttumiseksi. Näitä ovat muun muassa ”kulutustarpeiden vähimmäismäärän” käyttöönotto, yleisen lapsilisän korottaminen ja vanhuuseläkkeiden indeksointi. Jatkuvasti korkea köyhyys- ja eriarvoisuusaste osoittavat, että Liettualla on paljon tehtävää, jotta se voi lähentyä Euroopan unionin keskiarvoa vastaavaa sosiaaliturvan tasoa, ja että sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi tarvitaan investointeja. Muita heikommassa asemassa oleville ryhmille suunnatut aktiivisen osallisuuden strategiat ovat tehokkaampia, kun niissä yhdistyvät vähimmäistulo- ja eläkejärjestelmien parempi riittävyys, aktiiviset

työvoimapoliittiset toimenpiteet ja sosiaalipalvelujen parempi tarjonta, mukaan lukien lastenhoito ja sosiaalinen asuntotuotanto.

(11) Työmarkkinat ovat kiristyneet, mikä on seurausta työllisyyden kasvusta, mutta siihen on vaikuttanut myös epäsuotuisa väestörakenteen kehitys, kuten maastamuutto. Jotta voidaan lieventää työikäisen väestön vähenemisen vaikutusta, tarvitaan investointeja inhimilliseen pääomaan ja kaikkien parempaa pääsyä työmarkkinoille. Jatkuva osaamisvaje ja osaamisen kohtaanto-ongelmat huomioon ottaen on tärkeää, että Liettua nopeuttaa uudistuksia, joilla parannetaan laatua ja tehokkuutta kaikilla koulutusasteilla ja varmistetaan tasapuolinen pääsy laadukkaaseen ja inklusiiviseen koulutukseen. Väestön väheneminen on asettanut kouluverkoston paineen alaiseksi. Väestörakenteen muutos edellyttää strategioita, joilla turvataan kaikille mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen, samalla kun varmistetaan kouluverkoston tehokkuus ja tuetaan opettajia, joihin koulujen yhdistäminen vaikuttaa. Korkea-asteen koulutusverkoston vahvistamiseksi tarvitaan vielä merkittäviä toimia. Verkostoon kuuluu yli 40 valtion omistamaa ja yksityistä yliopistoa ja korkeakoulua. Ammatillisen koulutuksen tarjoajien on nykyaikaistettava opetussuunnitelmia ja pystyttävä vastaamaan paremmin paikallisten ja alueellisten työmarkkinoiden tarpeisiin. Vaikuttavat ja helposti saatavilla olevat aikuiskoulutus-, uudelleenkoulutus- ja jatkokoulutustoimenpiteet yhdessä sosiaalipalvelujen kanssa voisivat tuoda lisää ihmisiä työmarkkinoille. Aikuiskoulutukseen osallistuminen on edelleen vähäistä, 6,6 prosenttia vuonna 2018, mikä on selvästi alle EU:n keskiarvon (11,1 %). Liettuan talous voi hyötyä investoinneista, jotka suuntautuvat osaamisen (esimerkiksi digiosaaminen), kehittämiseen, innovointiin ja heikommassa asemassa olevien (esimerkiksi vammaiset ja ikääntyneet, työttömät tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevat aikuiset) integrointiin paremmin työmarkkinoille. Laajemmin tarkasteltuna työmarkkinaosapuolten valmiuksien parantaminen on tärkeää niiden kanssa tehtävän yhteistyön lisäämiseksi.

(12) Heikot terveydenhuollon tulokset ja vähäiset investoinnit terveydenhuoltoon ovat jatkuvia haasteita. Resurssien käyttöä voitaisiin järkeistää huomattavasti siirtymällä laitoshoidosta avohoitoon. Sairaalapalveluja käytetään edelleen runsaasti, sairaalassa hoidettavien pitkäaikaissairaiden osuus on suuri ja potilaspaikkojen käyttöaste on suhteellisen alhainen. Sairaalahoidon resurssien jatkuva rationalisointi ja perusterveydenhuoltoa parantavat kohdennetut investoinnit, jotka kohdistuvat myös terveydenhuoltohenkilöstöön, ovat tarpeen toiminnan tehostamiseksi ja terveystulosten parantamiseksi. Hoidon laatu on edelleen yksi tärkeimmistä syistä heikkoihin terveydenhuollon tuloksiin. Hoidon laadun parantamiseen tähtäävät toimenpiteet ovat hajanaisia, akkreditoinnin käyttö perusterveydenhuollossa on hyvin vähäistä, eikä akkreditointijärjestelmää ole sovellettu sairaaloissa. Erityisesti investoinnit tautien ehkäisytoimenpiteisiin ovat vähäisiä. Lisäksi toimista, joilla pyritään tehostamaan tautien ehkäisytoimenpiteitä paikallisella tasolla, puuttuu kokonaisvaltainen näkemys, ja niitä heikentää se, että kansanterveysvirastojen ja perusterveydenhuollon välinen yhteistyö ei ole järjestelmällistä. Lopuksi on todettava, että terveydenhuoltomenojen alhainen taso yhdistettynä suhteellisen suuriin epävirallisiin maksuihin ja potilailta perittävien maksujen suureen määrään vaikuttaa kielteisesti terveydenhuollon saatavuuden tasapuolisuuteen.

(13) Korruption torjumiseksi on toteutettu joitakin toimenpiteitä, mutta sidonnaisuusilmoitusten rekisteriä ei ole vieläkään perustettu. Vuonna 2018 annettiin väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevaa lakia täytäntöönpanevaa lainsäädäntöä, ja parhaillaan keskustellaan uudesta lobbausta sääntelevästä laista.

Sääntöjenvastaisuuksia esiintyy edelleen terveydenhuoltojärjestelmässä esiintyvän korruption torjunnassa.

(14) Liettuan investoinnit suhteessa BKT:hen ovat edelleen alle EU:n ja muiden Baltian maiden keskiarvon. Liettualaisten yritysten innovointiaste on alhainen ja teknologian omaksumiskyky heikko. Erityisesti yksityisellä sektorilla tarvitaan lisää investointeja tutkimukseen ja innovointiin. Tämä lisäisi tuottavuutta, joka on viimeaikaisesta kasvusta huolimatta selvästi EU:n tasoa heikompi. Tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden puute osoittaa, että on tarpeen investoida digitaalisiin taitoihin, joilla tuetaan kilpailukykyä, innovointia ja Liettuan kykyä omaksua teknologiaa. Lisäksi on edistettävä siirtymistä osaamispohjaisempaan ja korkeamman lisäarvon talouteen.

(15) Talous on suhteellisen resurssi-intensiivinen ja on erittäin riippuvainen energian ja raaka-aineiden tuonnista. Resurssituottavuus on alhainen, kun taas energiankulutus on suurta, erityisesti asumisen ja liikenteen aloilla. Energiatehokkuuteen, erityisesti rakennussektorilla, ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kotimaiseen tuotantoon tehtävien investointien lisääminen edistäisi ”vihreää” taloutta ja mahdollistaisi kestävämmän kasvun. Samalla se vähentäisi riippuvuutta energiantuonnista.

(16) Liettua kärsii edelleen kansainvälisten rautatie-, maantie-, meri- ja lentoliikenneyhteyksien vähäisyydestä, ja sen integrointia muuhun Eurooppaan on lisättävä. Parempien liikenneyhteyksien myötä talouden tuottavuus lisääntyisi ja sisämarkkinoita voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti. Liikennealan tilanne on selvästi EU:n keskiarvoa heikompi, kun on kyse Euroopan laajuisten (TEN-T) maantie- ja rautatieverkkojen laajuudesta, tutkimus- ja innovointi-investoinneista liikenteen alalla, kestävyysnäkökohdista ja liikenneturvallisuudesta. Raideliikennettä hallitsee itä–länsi-akseli, kun taas liikenneyhteydet pohjoisesta etelään ovat edelleen alikehittyneitä. Sen vuoksi tarvitaan huomattavia investointeja, jotta voidaan luoda kestävä, ilmastonmuutokseen sopeutuva, älykäs, turvallinen ja intermodaalinen TEN-T-verkko ja varmistaa sen käytettävyys sekä edistää kestävää kaupunkiliikennettä. Lisäksi tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat lisääntyneet voimakkaasti viiden viime vuoden aikana. Liettuan sähköjärjestelmän yhteensovittaminen Manner-Euroopan verkon kanssa on keskeistä, jotta voidaan varmistaa sähkön toimitusvarmuus koko Itämeren alueella.

(17) Alueelliset erot ovat Liettuassa EU:n keskiarvoa suuremmat, ja ne ovat kasvaneet kahden viime vuosikymmenen aikana. Liettuan nopean taloudellisen lähentymisen hyödyt keskittyvät voimakkaasti kahdelle suurkaupunkialueelle. Maaseutuvaltaisilla alueilla, jotka kattavat suurimman osan maasta ja joilla asuu lähes 55 prosenttia väestöstä, väestö vähenee voimakkaasti, minkä lisäksi laadukkaiden julkisten palvelujen saatavuus heikkenee. Maan sisäiset merkittävät sosioekonomiset erot osoittavat, että tietyillä alueilla on erityisiä investointitarpeita. Liettuassa haasteena on edelleen myös vierekkäisten alueiden välisten yhteyksien lisääminen, mukaan lukien liikenne- ja digitaaliset yhteydet.

(18) Liettuan viranomaiset päivittivät julkisten investointien tehostamiseksi sääntöjä, jotka koskevat valtion talousarviosta rahoitettujen investointihankkeiden valmistelua ja valintaa. Vuodesta 2018 lähtien kaikkia uusia investointihankkeita olisi tarkasteltava kustannus-hyötyanalyysin avulla ja niiden olisi täytettävä ylimääräiset valintaperusteet. Tämä on tärkeä ensiaskel, mutta lisätoimet ovat tarpeen, jotta voidaan maksimoida julkisten investointien vaikutus pitkän aikavälin kasvupotentiaalin lisäämiseen ja kasvavien alueellisten erojen pienentämiseen. Viranomaiset ovat

aloittaneet valtion budjetointijärjestelmän tarkistuksen, jonka tavoitteena on pidentää budjetoinnin kattamaa ajanjaksoa ja vahvistaa menojen ja yleisten taloudellisten tavoitteiden välistä yhteyttä. On ratkaisevan tärkeää varmistaa, että uusi strategisten investointien suunnittelua koskeva järjestelmä on valmis ennen vuosien 2021–2023 talousarviomenettelyä ja vuonna 2021 alkavaa EU:n uutta rahoitussykliä.

(19) Liettualla ei ole yhteen koottua tutkimus- ja innovointistrategiaa. Tälle alalle on ominaista toimenpiteiden hajanaisuus ja sellaisten tukijärjestelmien suuri määrä, jotka eivät tuo synergiaetuja. Hallinto- ja ohjausjärjestelmän monimutkaisuutta lisää toteuttavien elinten runsaslukuisuus. Niillä ei ole yhteistä lähestymistapaa tutkimusta ja innovointia koskevan politiikkayhdistelmän tukemiseen, ja hallintojärjestelmä itsessään näyttää rajoittavan mahdollisuuksia käyttää monenlaisia välineitä. Tämä tilanne on erityisen haitallinen tiedemaailman ja yritysten välisen yhteistyön kannalta ja haittaa innovatiivista toimintaa. Vastikään toteutettu tutkimus- ja innovointipolitiikkaa koskevan vastuun jakaminen talous- ja innovointiministeriön sekä opetus- ja tiedeministeriön välillä ei toistaiseksi mahdollista johdonmukaista politiikkakehystä. Tällaiseen kehykseen liittyisi synergisiä tukijärjestelmiä, jotka olisivat potentiaalisten tuensaajien saatavilla keskitetyn palvelupisteen kautta.

(20) Kaudella 2021–2027 voitaisiin EU:n rahastoja koskevan ohjelmasuunnittelun avulla auttaa korjaamaan joitakin suosituksissa havaituista puutteista, erityisesti maaraportin[6] liitteen D kattamilla osa-alueilla. Näin Liettua voisi mainituilla aloilla hyödyntää kyseisiä rahastoja parhaalla mahdollisella tavalla ottaen huomioon alueelliset erot.

(21) Komissio on vuoden 2019 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Liettuan talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2019 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2019 vakausohjelman ja vuoden 2019 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Liettualle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Liettuan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(22) Neuvosto on tutkinut vuoden 2019 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo[7], että Liettuan odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

SUOSITTAA, että Liettua toteuttaa vuosina 2019 ja 2020 toimia, joilla se

1. parantaa verosäännösten noudattamista ja laajentaa veropohjaa sellaisiin verotulonlähteisiin, jotka ovat vähemmän haitallisia kasvun kannalta; puuttuu tuloeroihin, köyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen muun muassa parantamalla vero- ja etuusjärjestelmien rakennetta;

2. parantaa laatua ja tehokkuutta kaikilla koulutustasoilla, myös aikuiskoulutuksessa; parantaa terveydenhuoltojärjestelmän laatua, kohtuuhintaisuutta ja tehokkuutta;

3. keskittää investointeihin liittyvän talouspolitiikan innovointiin, energia- ja resurssitehokkuuteen, kestävään liikenteeseen ja energiaverkkoyhteyksiin alueelliset erot huomioon ottaen; edistää tuottavuuden kasvua parantamalla julkisten investointien tehokkuutta; luo yhtenäisen poliittisen kehyksen, jolla tuetaan tiede- ja

[6] SWD(2019) 1014 final.

[7] Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

yritysmaailman välistä yhteistyötä ja vahvistetaan tutkimus- ja innovaatioalan täytäntöönpanoelimiä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja